

Úvod

Úvodem bychom chtěli říci několik slov. Ze začátku jsme vůbec netušili, co všechno se pod tímto tématem může skrývat. Vybrali jsme si gender, jelikož při představování různých témat bylo řečeno, že téma je důležité a docela obtížné. Což pro nás byla určitě výzva, zda se nám podaří splnit předpoklady očekávané od tématu. Naše téma se nakonec týkalo všech oblastí společnosti. Gender není otázkou jen jednoho státu, nebo společnosti. Je to problematika týkající se celosvětového měřítka, jež se v poslední době stává velice diskutabilní.

- Gender představuje komplex vlastností a chování, které jsou v určité společnosti spojovány s obrazem ženy nebo s obrazem muže.
- Pojem se začal užívat ve společenských vědách v druhé polovině 20. století v rámci feministického paradigmatu (vzor vztahů)
- Používá se k označení kulturně vytvořených rozdílů mezi muži a ženami
- Kultura a společnost působí rozdílně na muže a ženy, což vede k sociálně konstruovaným rozdílům v jejich chování, očekávání či postojích. (nevyplývají z biologické přirozenosti, nýbrž jsou vytvářeny společností a reprodukovány pomocí socializace)
- Tyto rozdíly nejsou univerzální, v různých společnostech a v různých dobách se významně liší.
- Ve většině společností má úlohu organizačního principu (soc. realita je strukturovaná podle dělení osob, činností, prostorů na ženskou a mužskou)
- Usnadňuje organizaci společenského života, ale omezuje způsob a uplatnění jednotlivce
- Negativním důsledkem se poté stává hierarchické uspořádání společnosti
- Některé skupiny jsou na základě genderového principu zvýhodňovány a jiné znevýhodňovány (může se kombinovat také s jinými principy - soc. původ, rasa, věk, sexuální orientace.)
- Genderové strukturování společnosti stojí na obrazu ideálního muže a ženy
- Charakteristiky spojovány s biologickým pohlavím, vnímané jako přirozené a neměnné

Obraz ideálního muže:-maskulinita

- Silný
- dominantní
- racionální
- aktivní,
- s úlohou živitelkou a ochránitelkou v rodině

Obraz ideální ženy:-feminita

- Fyzicky atraktivní
- Emocionální

- Spíše pasivní
- Pečující a spíše orientované na rodinu

Vede k oddělování veřejné a soukromé sféry našich životů (veřejný život spojován s muži, soukromý naopak s ženami)

Reálné chování mužů a žen se proměňuje, stává se více alternativní a z hlediska genderového stále pestřejší v současné společnosti

1. Gender a VĚDA

- Věda má v moderní společnosti zdánlivě neotřesitelné postavení coby měřítko veškeré lidské pravdy
- Model poznání, z něhož přírodní vědy vycházejí, stojí na experimentu a hledání všeobecně platných a objektivních zákonitostí.
- Představy, že věda je neutrální, bezhodnotové a objektivní hledání pravdy, však padly za oběť filozofickému skepticizmu. Dnes je moderní věda vnímána jako specifický společenský projekt západní společnosti
- **Vymezení oboru:**
  - Mezi základní cíle genderových studií patří identifikace, popis a pochopení procesů, jež vedou k vytváření genderových rozdílů, a tak k udržování dominance mužů ve společnosti.
- Genderová rozdílnost (tj. rozdíly mezi konstrukcemi femininity a maskulinity) je základním produktem genderové dominance (mužů), která je zpětně legitimována představou genderové rozdílnosti.
- Víme, že rozdíly mezi schopnostmi mužů a žen (inteligence, matematické schopnosti, prostorové vidění atd.) jsou nepatrné v porovnání s rozdíly v rámci/uvnitř těchto skupin.
- Tyto minimální rozdíly mezi schopnostmi mužů a žen vytváří v naší společnosti rozdílné a nerovné postavení.
- Možnosti otevřené ženám v rámci vědeckých institucí byly a jsou dramaticky limitovány kulturně konstruovanými genderovými stereotypy a diskriminujícími praktikami lidí (převážně mužů), kteří tyto instituce kontrolovali a kontrolují.
- Dosažení uznání ženy ve vědě je těžší než u mužů-spočívá v neochotě mužů(at' už vědomé či podvědomé) citovat vědecké práce žen
- Ženská práce je pro vědce-muže často neviditelná ,podobně jako ženská práce v domácnosti.

K zasmání/ K pláči ....?

Gustave Le Bon například napsal: „Všichni psychologové, kteří zkoumali inteligenci žen ... dnes uznávají, že ženy reprezentují nejpodřadnější formu lidské evoluce a že jsou blíže dětem a divochům než dospělému civilizovanému muži. Excelují v nevyočitatelnosti, v nestálosti, v nedostatku myšlení a logiky a v neschopnosti usuzovat. Nepochybně existují nějaké vynikající ženy, které významně převyšují **průměrného muže**, ale to jsou výjimky stejně vzácné jako zrození jakékoliv monstróznosti, například gorily se dvěma hlavami...

Charles Darwin, který se nechal slyšet, že: „Hlavní rozdíl v intelektuálních schopnostech dvou pohlaví se projevuje v tom, že muž je schopnější v jakékoliv činnosti, pro kterou se rozhodne, než žena – ať už vyžaduje hluboké přemýšlení, úsudek či představivost či pouze využívání smyslu a rukou“ .

2. Gender a OSOBNOST ČLOVĚKA

- Prostřednictvím různých sociálních institucí je na konkrétní jedince vykonáván od jejich narození silný tlak, který je nutí tyto vlastnosti a chování považovat za sobě vlastní. Těmto tlakům se nelze vyhnout, neboť téměř ve všech existujících společnostech je genderové rozdělení jedním z hlavních systémů klasifikace a struktur mocenských vztahů. V každé společnosti existuje proces socializace, jehož prostřednictvím se z jedince, který se narodí bez genderové identity, stává muž nebo žena se vším, co k tomu patří – s vlastnostmi-maskulinní/femininí, způsoby chování, hodnotami, zájmy, vnímáním, myšlením atd.
- **Genderová identita:** Identita představuje relativně stálé a komplexní vědomí sebe sama. Má-li jedinec vyvinutou osobní identitu, cítí se být se sebou totožný. Toto vědomí totožnosti zahrnuje jednak časovou kontinuitu (ačkoliv se měním, jsem to stále já), jednak hranice mezi sebou samým a ostatními jedinci (toto jsem já a toto je již někdo jiný). Významným aspektem identity je příslušnost k určitým sociálním skupinám – identita sociální.

3 Gender ve vztazích

- Mezilidských, partnerských a rodinných
- Projevuje se na místech, kde se lidé střetávají (kdyby lidé byli izolováni pak by gender nebyl důležitý)
- **Rodina**-vnímána jako útočiště před tlaky veřejné sféry, soukromý prostor kde může být člověk sám sebou, nejsou kladeny nároky pracovního a veřejného života
  - Vnímání rodiny jako útočiště nastalo jako důsledek oddělení soukromé a veřejné sféry, dříve splývaly
  - Rodina se zmenšila a stala se izolovanější a současně závislejší na veřejné sféře
  - Dnes se objevují tzv. nukleární rodiny (2 rodiče+ děti)
- Důležité pro budování **genderové identity** jsou intimní vztahy (posilován vztahy založenými na příslušnosti jedinců k určitým sociálním institucím, popř. organizací)
- Intimní vztahy jsou především vázány na rodinu
- **Instrumentální-materiální** zajištění rodiny (většinou muži) a **expresivní role-péče** a uspokojování potřeb členů rodiny (většinou ženy)
  - Expresivní a instrumentální role nemusí existovat komplementárně (nemusí mít každý partner vyhrazen svou roli a nemusí mezi nimi být hierarchie)
  - Můžou si své expresivní a instrumentální role rozdělit vyváženě nebo i na své role rezignovat
  - Teoretické rozdělení expresivní a instrumentální rodičovské role bylo založeno na skutečnosti, že jeden z partnerů pracuje mimo rodinu (muž), zatímco druhý je pouze v domácnosti (žena)

- Dělení ignorovalo dynamiku rodinného života (ženy z chudších vrstev museli zároveň pracovat i se starat o domácnost)
- Práce mimo rodinu (veřejná sféra) přináší pro nositele/ku zdroj autority směrem k rodině (využíváno k rozhodování)
- Tato autorita je podpořena: náboženskými argumenty a společenskými tradicemi, kt. operují s biologickými vysvětleními (žena nemá dostatek intelektu, aby činila samostatné rozhodnutí a nesla si odpovědnost za své rozhodnutí)
- Postavení mužů a žen v rodině má mocenské podtexty
- V domácnostech rozdělují ženy úkoly a žádají muže o pomoc v jejich plnění
- Pomoc sugeruje, že hlavní díl odpovědnosti je na ženě (některé ženy se této odpovědnosti aktivně odmítají vzdát, protože to pro ně představuje prostor, kde mají určitou moc a jsou hlavními aktérkami rozhodování)
- **Moderní rodina a 2 fenomény:**
  - Moderní rodina se vymezuje pomocí emocionality
  - Vztah rodiny: partnerství či manželství dvou osob
  - Narůstá počet dlouhodobých partnerských vztahů (nemají status manželství), oficiální forma vztahu - smluvní vztah určený státem
  - V minulosti svěřoval veškeré rozhodovací pravomoci do rukou muže (hlavy rodiny)
  - I při současné formální rovnosti partnerů zůstává hlavou rodiny muž (symbolicky prostřednictvím jména - stává se součástí „jeho“ rodiny, prostřednictvím vyššího příspěvku mužů do rodinného rozpočtu)
- **Fenomény:** Každé druhé manželství končí rozvodem
  - Českého statistického ústavu v roce 2001 bylo z celkového počtu rodin neúplných 20% - dospělý + dítě (90% ze všech neúplných rodin je tvořeno matkou s dítětem)
  - **rodiny s jedním rodičem**
    - Následek rozvodů
    - Záměrně jsou uváděny svobodné matky tvořící 95% případů, kde dospělou osobou starající se o děti je žena
    - Současným trendem je svěřování dítěte do péče matky, při vzniku institutu rozvodu byly děti předávány do péče otci (významnou roli zde sehrálo definování dětství jako specifického období - do 17. století se o dětech neuvažovalo v dnešním smyslu)
    - K dětem se začal uplatňovat pečovatelský přístup a ten byl připsán ženám - matkám
    - Původní pojetí dítěte jako majetku a nástroje k rodovému pokračování konvenoval s maskulinním chováním
    - Moderní pojetí dětí jako zranitelných a potřebujících péči odpovídá očekávání femininnímu chování
  - **rodiny s více než dvěma rodiči**
    - Vznikají po rozchodu rodičů a zapojení nových partnerů do života rodiny
    - Společenství lidí nežijících ve společné domácnosti, ale udržující velmi silné

vztahy

4 Gender ve školství:

- Ve školství dominují ženy (na základní škole 2/3 žen, 1. stupeň 90%)
- Učitelství dříve mužskou doménou (veřejná sféra vyhrazena mužům, ženy se realizovaly v domácnosti)-na konci 19.století 1% učitelského sboru tvořili ženy
- Zaměstnávání žen ve školství se po II. světové válce zvýšil v důsledku nedostatku pracovních sil
- Zvýšení zastoupení žen v pracovní sféře nebylo doprovázeno změnou postavení žen v rodině- musely zvládat povinnosti jak domácí, tak pracovní
- Učitelství vnímáno jako ženské povolání (práce s dětmi a potenciálně výhodná pracovní doba)-feminizace povolání 2/3 všech pracovníků/c jsou ženy
- Největší podíl žen je zastoupen v mateřských školách a postupně klesá až po školy vysoké, kde převažují muži
- Na školách s technickým zaměřením pracuje méně žen, než všeobecných či humanitních (zastoupení žen a mužů podle aprobací)
- Předměty odvozené od vědeckých disciplín-M, Fy, CH jsou považovány za mužské (přírodní vědy považovány za mužské a humanitní za ženské)
- Stupeň školy a prestiž vytváří rozdíl ve finančním ohodnocení
- V České republice platí, že prestižní a finanční ohodnocení týkající se jednotlivých vzdělávacích stupňů stoupá spolu se vzrůstajícím zastoupením mužů mezi vyučujícími.
- Nevyvážený přístup k chlapcům a dívkám se ve škole projevuje označením „žáci“-dívkám se při tomto oslovení mohou cítit opomíjeny
- Učitelé a učitelky mají tendenci věnovat více pozornosti chlapcům než dívkám
- Vyučující mají rozdílné očekávání vůči chlapcům a dívkám (např. různé úkoly-, holky-zalévání květin, kluci-práce s větší fyzickou aktivitou)
- **Vrstevnické skupiny** působí na formování vztahů, hierarchií, významů a to nejen ve třídách
  - Vrstevnické skupiny mají také velký podíl při rozhodování o volitelných předmětech nebo zájmových kroužcích
  - Žáci uplatňují typické volby (dívkám-taneční kroužek, chlapci-počítačový kroužek), protože při netradiční volbě se setkají s negativní reakcí zbytku třídy
- Chlapci ve školách potvrzují, že jsou lepší než dívky a mají více moci (upevňováno kulturou mužské nadřazenosti) dochází k tomu pomocí zesměšňování a obtěžování dívek (na druhém stupni nabývá často vulgární sexuální povahy)
- Setkáváme se že ve třídách se objevují 2 neformální funkce - vůdce chlapecké a vůdkyně dívčí skupiny
- Chlapci jsou vedeni k prosazování sebe sama, dívky naopak k tomu aby pochybovaly o svých schopnostech a byly vůči chlapcům pasivnější
- Známkování se zdá být objektivním hodnocením výkonu, ale není vždy tomu tak-je to ovlivněno mnoha faktory-znalost, sympatičnost, přesvědčivost vyjadřování atd..

- Dívky dosahují ve všech předmětech a na všech stupních škol lepších známek než chlapci
- Dobrá známka u dívky neznamena to samé co u chlapce (zpochybňování schopností a výkonu)
- U chlapců se hodnocení zaměřuje na intelekt a výkon, zatímco u dívek jsou to plusové body za chování, spořádanost, úprava sešitů apod.
- Dívky ztrácejí motivaci zdokonalovat své znalosti a později jsou znevýhodňovány na trhu práce

Učebnice

- Vědomosti-klíčová stránka školního vzdělávání
- Učivo není objektivní, je sociální konstrukt
- Povinné učivo je dáno učebními osnovami
- Výběr faktů z jednotlivých oborů, jež se stávají předlohou školních předmětů
- Důležité je kdo a s jakým cílem učivo vybírá, neboť i tato volba může podléhat genderovým stereotypům (výkladové příklady, doprovodná ilustrace nebo jazyk)
- Autoři/autorky vybírají učivo aby obsáhly všechna témata- konkrétní detaily se však můžou lišit, které informace si mají děti prostřednictvím učebnic osvědčit a kt. nikoli
- Ženy jako významné osobnosti jsou sporadicky v učebnicích zastoupeny- a to jednak proto, že jsou často pomíjeny a jednak proto, že v daných oblastech působí jen malý počet žen (učebnice však tyto důvody nevysvětlují)
- Názornost- učivo má být vysvětleno pomocí příkladů, kt. žáci/žákyně znají ze své vlastní zkušenosti
- Učebnice využívají zkušeností blízké dívkám či chlapcům a tím může být učivo znepřístupněno skupině opačného pohlaví (např. učivo o proudění vzduchu lze vysvětlit na příkladu tryskových letadel, tak i na pohybu záclon nad topením)
- Ilustrace- užívány systematicky a žáci/žákyně si mohou odnášet závěry (kluci M, holky?)
- Jazyk- oslovovaná žáci/žákyně, studující se musí cítit osloveni učebnicí

5. Gender a TRH PRÁCE

- Práce je základní podmínkou lidské existence.
- Lidé vždy pracovali, aby zajistili základní materiální potřeby (jídlo, ošacení, bydlení) pro sebe i pro své blízké a přispěli svým dílem k přežití komunity. V moderní společnosti navíc pracují i kvůli kulturně specifitějším důvodům, jako je například budování kariéry či prosazování společenských změn.
- Dříve byla základní výrobní jednotkou rodina, potažmo domácnost, v rámci které lidé vykonávali většinu výrobních aktivit.
- Muži i ženy se podíleli na jejím chodu, na výchově dětí atd. Až se vznikem kapitalistických podniků (manufaktur, továren atd.) a s expanzí byrokratických státních

institucí došlo k odlišnému začlenění mužů a žen do pracovních trhů, které se odrazilo v oddělení domova od pracoviště.

- **Dělbba práce** však není výlučným rysem moderní společnosti, protože v každé společnosti jsou činnosti, jež je třeba vykonat pro přežití, rozděleny. Lidé vykonávají různé typy práce a jejich hodnocení a odměňování odráží stávající společenské ideologie a hierarchie.
- **Genderová dělba:** kdy muži a ženy vykonávají jiné práce, které jsou považovány za různě důležité z hlediska fungování společnosti a které jsou také různě ohodnoceny.
- V rámci stávající genderové ideologie je svět práce vnímán jako společenský prostor, kde si muži-chleboďárci potvrzují svou mužskou identitu, vydělávají na zabezpečení svých blízkých a obětují se pro rodinu.
- **Pracoviště** jako neosobní, soutěživý prostor, kde lidé (rozuměj muži) tvrdě pracují a dělají kariéru, je stavěno do protikladu k **domovu** jako doměně žen, kde se lidé realizují, pokud jde o emoce, osobní vztahy a potřeby.
- Míra nezaměstnanosti žen je obecně výrazně vyšší (2002: 9 %) než míra nezaměstnanosti mužů (5,9 %)
- Ženy také čelí vyšším mírám dlouhodobé nezaměstnanosti (4,8 % ženy, 3,0 % muži) a vyšším mírám nezaměstnanosti registrovaných uchazečů o zaměstnání (ženy 11,2 %, muži 8,7 %).
- **Diskriminace žen na pracovním trhu:** Projevuje se mimo jiné v nižších mzdách žen, v obtížnějším dosahování řídicích a rozhodovacích pozic, v diskriminaci při přijímání do zaměstnání, ve skryté diskriminaci osob pečujících o děti (většinou žen), v tendenci propouštět přednostně ženy, v nerovných pracovních podmínkách.
- Ženám jsou běžně kladeny otázky týkající se mateřství či zajištění péče o děti.
- Zaměstnavatelé při přijímání do zaměstnání rutinně upřednostňují muže před ženami a uplatňují tzv. **statistickou diskriminaci**, tj. diskriminují ženy na základě předsudku, že vykazují nižší produktivitu.
- V roce 2002 ženy v ČR vydělávaly v průměru pouze 74 % průměrné mzdy mužů. Přitom je charakteristické, že nejvyšší rozdíly v průměrné mzdě mužů a žen byly zaznamenány u skupin s nejvyšším vzděláním (vysokoškolské: 39 %)

Horizontální a vertikální segregace: Pojem horizontální segregace podle pohlaví odkazuje na skutečnost, že na trhu práce ženy převažují v některých odvětvích národního hospodářství a také obvykle vykonávají jiná zaměstnání než muži. Vertikální segregace podle pohlaví je patrná v tom, že v rámci pracovního trhu, stejně tak jako prakticky ve všech oblastech společenského života, zastoupení mužů stoupá s rostoucí úrovní řízení a muži zaujímají naprostou většinu vrcholných pozic v rámci národního hospodářství.

6. Gender a POLITIKA

- Genderová problematika politiky je většinou redukována na otázku nedostatečného zastoupení žen v politice.
- Z genderového hlediska je pak problémem i skutečnost, že tato nerovnost většinu společnosti buď příliš nepálí, nebo se očekává, že se situace časem zlepší sama.
- **Zastoupení žen ve vrcholových politických orgánech v číslech:** Občané velmi často neznají skutečné zastoupení žen a mužů ve vrcholných politických orgánech a většinou

mají tendenci je idealizovat. Často je v iluzi udržují i média, která mívají sklon skutečnou situaci „vylepšovat“. Nejprve se tedy seznámíme se základními fakty.

7. Gender a právo

- **Právo** =soubor pravidel, které určují chování osob ve společnosti a jehož dodržování jsou vynucována státem
- Ideologie-na jejímž základě právo vzniká jsou vytvářena muži (tvůrci práva,panovníci,politici úředníci-jsou ve většině muži)
- Právo by mělo být nestranné,ale vzhledem k převládající skupině mužů,nezohledňuje problémy, potřeby,zájmy, životní zkušenosti do té míry jako u mužů
- Právo je dáno dvěma zásadami:**legitimita a legalita**
  - Zásada **legitimity** požaduje ospravedlnění platného práva a určení mechanismu jeho tvorby
  - **Legalita** je dodržena, jestliže jsou relevantní společenské vztahy upraveny právem a platné právo je dodržováno.
- Plnění požadavků kontrolují právníci a právní vědci, ale někdy opomíjejí sledovat dopad na společnost a její členy
- Proto jsou spojeny s mezioborovými disciplínami (sociologie, teorie právní polity...)
- Problémem je, že lidé nepoužívají k řešení svých problémů právo
- A to bud, že neznají přesně svá práva nebo nevědí jak s nimi nakládat (společensky neúnosné se za ně prát)
- **Právo:**
  - sleduje vývoj společnosti a vyvíjí se s ní (nové technologie,lékařství, internet...)
  - I postavení ženy je determinováno ideologií a stupněm vývoje společnosti
  - má schopnost společnost ovlivnit-normovat sociální struktury
  - Je velice konzervativní a pro ženy je těžké vykročit z tohoto kruhu (představa o tom, že některé činnosti nejsou pro ženy vhodné nebo pro ně nemají dostatek schopnosti se odrazili i v právu)
  - Ženám se neumožňovaly činnosti jako např. volit, studovat, starat se o vlastní majetek a rozhodování o vlastním životě a tudíž neměli s podobnými činnostmi žádné zkušenosti.Vedlo k mýtům a předsudkům o obecné nepřizpůsobivosti žen k určitým činnostem.
- **Boj za právo žen:**
  - Ženy v první vlně feminismu označujeme za sufražetky (suffrage-volební právo)
  - Bojovaly za zrovnoprávnění žen ve veřejné sféře
  - První uzákonění proběhlo na Novém Zélandu-1893 (dále Německo, Rakousko, Polsko-1919, ČSR a USA-1920)
  - Mnoho zemí dovolilo ženám volit až po II. Světové válce (Francie,Itálie, Jugoslávie, Japonsko)
  - Dnes nemohou ženy na celonárodní úrovni volit např. v Saudské Arábii

Vývoj feministického pohledu na právo

Hovoříme o třech liberálních vlnách feminismu

- **První vlna:**
  - důvodem nižšího postavení žen byla považována nepřístupnost žen do veřejné sféry a vláda mužů
  - Boj za volební právo
  - Právo na rozvod
  - Prosazoval majetkovou nezávislost žen
  - Ochrana pracujících žen apod.

- **Druhá vlna:**
  - v 60. létech 20.století začal feminismus poukazovat na to, že právo je problematické samo jako systém a jeho aplikace
  - změny v postavení žen je možné dosáhnout pouze změnou situace, kdy muži definují ženy a ženství a určují jejich osudy
  - aktivistky se začly zasazovat o odstranění předsudků a mýtů o ženách (schopnosti, sexualita, vlastnosti atd.)
  - kritice byl droben i jazyk a jeho používání
- Začly se hledat nové mimoprávní postupy pro zrovnoprávnění a nové právní metody
- Normy nejsou citlivé k faktu, že postavení každého člověka je dáno výchovou, vzděláním, očekáváním okolí, psychologickými faktory a jinými jako např. skloubení rodinného a pracovního života
- V této situaci místo proklamací (muž a žena jsou si rovni) je efektivnější použít tzv. gender mainstreaming
- **Gender mainstreaming**= metoda, kdy veškeré veřejné rozhodování (včetně souvisejících činností) je podřizováno požadavku, aby konečný výsledek napomohl vyrovnat příležitosti mužů a žen
- Druhá sféra feminismu se nově zaměřila na absenci úpravy soukromé sféry (ve smyslu domácí, rodinné) a problematiku sexuality a reprodukčních práv
- Nové přístupy k právu přináší i třetí vlna

Feminismu-ústavní a mezinárodní ochrana ženských práv

- Listina základních práv a svobod obsahuje zákaz diskriminace
- V článku 3: „základní práva a svobody všem bez rozdílu pohlaví... nebo jiného postavení (sexuální orientace, osobní stav, množství dětí...)“
- Ochranu práv a svobod zaručuje soud
- Při porušení zaručených práv a svobod veřejným orgánem (soud, policie, samosprávný

orgán, orgán státní správy...) může se dotyčná osoba obrátit na Ústavní soud

- Od jeho vzniku 1993 do konce roku 2003 nebyla podána jediná stížnost týkající se rovnosti pohlaví
- Součástí českého právního řádu jsou také mezinárodní smlouvy, jež mají přednost při konfliktu se zákonnou úpravou
- Česká republika je signatářem Úmluvy o odstranění všech forem diskriminace žen OSN (anglická zkratka CEDAW)
- CEDAW:
- Ratifikováno více než 3/4 států světa
- Ženy nejsou ve svých možnostech, platech či důstojnosti plně rovny mužům
- V mnoha zemích nejsou stejná práva a rovnost garantovány (v některých jsou z evropského pohledu jsou dokonce kriminální)
- Diskriminaci žen se snaží odstranit a její důležitou otázkou je:
- Jak pomoci ženám třetího světa? (problémy afrických států, Čína....)

Závěr:

Vypracování této seminární práce nás obohatilo ve zkušenostech a názorech o postavení muže a ženy ve společnosti. Poučili jsme se o problematice genderu a s ním souvisejících oblastech. Problémy s kterými se ženy setkávají na denním pořádku a my (lidé) je vnímáme jako běžné či dokonce automatické. Neuvědomování si rovnoprávného postavení ženy v dnešní společnosti ve všech oblastech a ne jen pro ženy typické. Ač z počátku tato seminární práce zaváněla silnou obhajobou a nespravedlností vůči ženám, když jsme je začli vypracovávat, nakonec jsme byli obeznámeni pouze s jevy ve společnosti a fakty, nikoli předsudky. Překvapila nás obsáhlost a zajímavost tohoto tématu. Ujasnili jsme si spoustu pojmů, získali nové vědomosti o tématu a došli k závěru, že lidé by měli částečně přeorientovat svoje postavení k tomuto tématu.

Literatura

- Gender ve škole (Autoři: Barbara Havelková, Hana Havelková, Lucie Jarkovská, Blanka Knotková-Čapková, Petr Pavlík, Irena Smetáčková, Jana Valdrová)
- Příručka pro genderově citlivé výchovné poradenství (Autorský tým: Lucie Jarkovská, Petr Pavlík, Jana Valdrová, Lenka Václavíková Helšusová)
- www.zenskaprava.ecn.cz
- www.zenyaveda.cz
- www.csz.cz